

Početna Stranica > ... > Pokretanje Sudskog Postupka > Gdje I Kako > Troškovi > Slovakia

Troškovi

Sadržaj omogućio

Slovačka

Slovačka

Regulatorni okvir kojim se uređuju pravne pristojbe

Odjeljak 1. stavak 2. Zakona br. 586/2003 o pravnoj struci koji izmjenjuje Zakon br. 455/1991 o licenciranim zanimanjima, glasi kako slijedi:

„Bavljenje pravom podrazumijeva zastupanje stranaka pred sudovima, državnim tijelima i drugim pravnim osobama, obranu u kaznenim postupcima, davanje pravnih savjeta, pisanje instrumenata pravnih akata, pravne analize, upravljanje imovinom stranaka i druge oblike pravnih savjeta i pomoći, ako se provode kontinuirano i u zamjenu za naknadu (u nastavku ‚pravne usluge‘).“

Odvjetnici

Odvjetničke naknade regulirane su provedbenim propisom Ministarstva pravosuđa Slovačke Republike (br. 655/2004 o odvjetničkim naknadama i naknadama za pružanje pravnih usluga) – engleska verzija dostupna je na [web-mjestu Slovačke odvjetničke komore](#).

Odvjetnička naknada mora se utvrditi ugovorom između odvjetnika i klijenta (ugovorna naknada). U velikoj većini slučajeva odvjetničke se naknade reguliraju ugovorom, osim ako tarifne naknade nisu zakonski propisane. Ako stranke ne postignu sporazum o tom pitanju, iznos naknade utvrđuje se pomoću relevantnih odredbi o tarifnim stopama (provedbeni propis o odvjetničkim naknadama). Tarifa se određuje množenjem osnovne stope s brojem radnji ili pravnih usluga koje je odvjetnik pružio.

Sudski izvršitelji

U Slovačkoj Republici ne postoje sudski izvršitelji. No izvršne funkcije provode službenici za provedbu prema Zakonu br. 233/1995 o sudskim službenicima i postupcima ovrhe („Zakon o izvršnom postupku“).

Fiksni troškovi

Fiksni troškovi u građanskim postupcima

Fiksni troškovi za stranke u građanskim postupcima

Sve kategorije naknada utvrđene su odgovarajućim odredbama, a određuju se na različite načine:

Sudske pristojbe regulirane su Zakonom br. 71/1992 o sudskim pristojbama i kopijama unosa u kaznenu evidenciju, kako je izmijenjen („Zakon o sudskim pristojbama“). Iznos se navodi fiksno ili kao postotak ili kombinirano (ovisno o vrsti zahtjeva).

Naknade za službenike za provedbu regulirane su Zakonom br. 233/1995 o sudskim službenicima i aktivnostima ovrhe. Iznos se utvrđuje kao tarifna naknada (fiksni iznos ili postotak, ovisno o predmetu provođenja) ili ugovorna naknada.

Odvjetničke naknade regulirane su provedbenim propisom br. 655/2004 o odvjetničkim naknadama i naknadama za pružanje pravnih usluga. Iznos se određuje kao tarifna naknada (fiksna naknada za svaku pruženu pravnu uslugu ovisno o vrijednosti ili predmetu zahtjeva) ili ugovorna naknada.

Naknade za stručnjake regulirane su provedbenim propisom br. 491/2004 o naknadama i nadoknadi troškova i izgubljenoga vremena za stručnjake, tumače i prevoditelje. Iznos se utvrđuje kao tarifna naknada (fiksna naknada za svaku uslugu, cijena po satu ili postotak ovisno o predmetu usluga stručnjaka) ili ugovorna naknada.

Naknada za svjedoke regulirana je Zakonom br. 99/1963 o parničnom postupku te naknadno provedbenim propisom br. 543/2005 o administraciji i uredskim pravilima okružnih sudova, regionalnih sudova, Posebnog suda i vojnih sudova, Zakonom br. 311/2001 o radu, Zakonom br. 595/2003 o porezu na dohodak i Zakonom br. 663/2007 o minimalnoj plaći. Sud odlučuje o povratu nužnih izravnih troškova i naknadi za izgubljenu zaradu (u skladu s pravilima definiranim u provedbenom propisu o administraciji i uredskim pravilima).

Naknade za prevođenje/tumačenje regulirane su provedbenim propisom br. 491/2004 o naknadama i nadoknadi troškova i izgubljenoga vremena za stručnjake, prevoditelje i tumače. Iznos se utvrđuje kao tarifna naknada (fiksna naknada za svaki sat/stranicu na odgovarajućem jeziku ili za uslugu koju pruža prevoditelj/tumač) ili ugovorna naknada.

Stoga je u većini potencijalnih građanskih postupaka osobama koje nisu odvjetnici praktički nemoguće utvrditi predviđene ukupne stvarne troškove bez stručnog savjeta.

No stručnjak (osobito odvjetnik) stranku može znatno preciznije savjetovati o različitim troškovima koji se mogu očekivati tijekom postupka, a na temelju okolnosti slučaja. Ako je teško predvidjeti ishod, odvjetnik stranku također može savjetovati o predviđenim troškovima povezanim s različitim mogućim ishodima, što u konačnici ovisi o razmatranju i diskrecijskom pravu suda.

Različite vrste mogućih troškova u građanskim postupcima regulirane su specifičnim propisima/zakonima. Oni sadrže različite načine izračuna pristojbi koje je moguće podijeliti u dvije glavne kategorije: tarifne naknade i ugovorne naknade.

Faza građanskog postupka u kojoj je nužno platiti fiksne troškove za stranke u sporu

Prema Zakonu br. 71/1992 o sudskim pristojbama i kopijama unosa u kaznenu evidenciju, kako je izmijenjen, prije početka ročišta valja platiti samo sudsku pristojbu.

Prema Zakonu br. 99/1963 (Zakon o parničnom postupku) troškovi postupka osim sudskih pristojbi uglavnom obuhvaćaju izravne troškove stranaka u sporu i njihovih odvjetnika. Ti troškovi obuhvaćaju:

- gubitak zarade stranaka u sporu i njihovih odvjetnika
- trošak pružanja dokaza (uključujući naknade za stručnjake)
- naknadu javnih bilježnika za usluge koje su izvršili kao sudski povjerenici te njihove izravne troškove
- naknadu za administratore/izvršitelje nasljedstva i njihove izravne troškove
- naknade za prevođenje/tumačenje
- naknade za zastupanje – ako stranku u sporu zastupa licencirani odvjetnik registriran u slovačkoj Odvjetničkoj komori.

Ti se troškovi obično plaćaju nakon donošenja sudske presude.

Nadalje, troškovi građanskog postupka u velikoj mjeri ovise o slučaju i o diskrecijskom pravu suda (uglavnom u vezi s izborom dokaza i odlukom o tome koje troškove treba nadoknaditi sudu ili drugoj stranci). Stoga je prije postupka teško predvidjeti stvarne troškove.

Fiksni troškovi u kaznenim postupcima

Fiksni troškovi za stranke u kaznenim postupcima

Sud ima diskrecijsko pravo odlučiti o troškovima u kaznenim postupcima nakon donošenja konačne odluke.

Faza kaznenog postupka u kojoj je nužno platiti fiksne troškove

Svi troškovi nastali u kaznenim postupcima plaćaju se nakon pravomoćnosti presude jer je dio te presude i odluka o nadoknadi troškova postupka (Zakon br. 301/2005 o kaznenom postupku).

Fiksni troškovi u postupcima pred Ustavnim sudom

Fiksni troškovi za stranke u postupcima pred Ustavnim sudom

U pitanjima zastupanja pred slovačkim Ustavnim sudom koja nije moguće izraziti u novčanoj vrijednosti, osnovna tarifna naknada za svaku pojedinačnu pravnu uslugu mora iznositi jednu šestinu osnove izračuna (odjeljak 11. provedbenog propisa br. 655/2004 o odvjetničkim naknadama i naknadama za pružanje pravnih usluga).

Faza postupka pred Ustavnim sudom u kojoj je nužno platiti fiksne troškove

U postupcima pred Ustavnim sudom vrijede slične okolnosti kao i u građanskim i kaznenim postupcima. Primjenjuje se Zakon br. 99/1963 (Zakon o parničnom postupku).

Prethodne informacije koje odvjetnici moraju navesti

Prava i obveze stranaka

U odjeljku 18. Zakona br. 586/2003 o pravnoj struci kojim se izmjenjuje Zakon br. 455/1991 o licenciranim zanimanjima, stoji sljedeće:

1. Svaki je odvjetnik pri obavljanju svog poziva obavezan štiti i promicati prava i interese stranke te postupati u skladu s njezinim uputama. Ako upute stranke nisu u skladu s bilo kojim zakonom opće primjene, one nisu obvezujuće za odvjetnika, a on je dužan na prikladan način o tome obavijestiti stranku.
2. Pri obavljanju svojeg poziva odvjetnik je dužan postupati pravedno i pošteno i uz dužnu stručnu pažnju. Odvjetnik mora neprekidno koristiti sva dostupna pravna sredstva i znanje da bi na najbolji mogući način služio interesima stranke. Odvjetnik mora osigurati pružanje usluga koje služe predviđenoj svrsi uz razumne naknade.
3. Pri obavljanju svojeg poziva odvjetnik uvijek mora postupati u skladu s dostojanstvom pravne struke te ne smije okaljati pravnu struku. Odvjetnik je stoga obavezan pridržavati se kodeksa ponašanja i internih pravila i propisa Komore.

Izvori troškova

Na kojim jezicima mogu dobiti informacije o izvorima troškova u Slovačkoj?

Gore navedeni zakoni o troškovima objavljeni su u Zbirci zakonodavnih akata na slovačkom (u odjeljku 8. Zakona br. 1/1993 Nacionalnog vijeća Slovačke Republike).

Gdje mogu pronaći informacije o mirenju?

Mirenje je regulirano Zakonom br. 420/2004 o mirenju.

Gdje mogu pronaći dodatne informacije o troškovima?

Dostupno web-mjesto o troškovima

Informacije o troškovima dostupne su na web-mjestu [IGNUM](#) koje sadržava zakonodavstvo opće primjene te trenutačna i bivša pravila i propise Slovačke. Web-mjesto vodi [Ministarstvo pravosuđa Slovačke Republike](#).

Gdje mogu pronaći informacije o prosječnom trajanju različitih postupaka?

Te informacije možete pronaći u statističkom godišnjaku [Ministarstva pravosuđa Slovačke Republike](#).

Gdje mogu pronaći informacije o prosječnom ukupnom trošku određenog postupka?

Informacije o prosječnim troškovima i naknadama teško je odrediti zbog sljedećih razloga:

1. Statističke informacije nisu objavljene.
2. Relevantno slovačko zakonodavstvo relativno je fleksibilno te gotovo uvijek nudi mogućnost utvrđivanja ugovorne naknade/nadoknade – na to utječe regija u kojoj se odvjetničko društvo nalazi i njen ugled te druge osobe koje pružaju usluge povezane sa sudskim postupkom. Nadalje, što je još važnije, sam slučaj i njegova složenost, količina potrebnih dokaza i trajanje postupka imaju značajan učinak.
3. Osim toga, čak i iznos tarifnih naknada (koje je moguće dodijeliti tek na kraju postupka u obliku troškova postupka, ovisno o ishodu slučaja i diskrecijskom pravu suda) povezan je sa sudskim postupkom, količinom pruženih usluga i različitim drugim faktorima. Budući da nije moguće utvrditi prosječni opseg posla u pravnom sporu, nije moguće utvrditi prosječni trošak postupka.

Porez na dodanu vrijednost

Kako se te informacije navode?

Ako je službenik za provedbu registriran kao obveznik PDV-a, na njegov izračunati prihod i troškove dodaje se PDV (prema odjeljku 196. Zakona br. 233/1995 o sudskim službenicima i postupcima ovrhe).

Ako je odvjetnik registriran kao obveznik PDV-a, njegov prihod i troškovi izračunati prema ovoj odredbi obuhvaćat će PDV (odjeljak 18. (3) provedbenog propisa br. 655/2004 Ministarstva pravosuđa o odvjetničkim naknadama i nadoknadi za pružanje pravnih usluga).

Ako su stručnjak, prevoditelj ili tumač registrirani kao obveznici PDV-a, u izračunate pristojbe uračunat je PDV (odjeljak 16. (2) provedbenog propisa br. 491/2004 Ministarstva pravosuđa o pristojbama i naknadi troškova i izgubljenog vremena za stručnjake, tumače i prevoditelje).

Koje se stope primjenjuju?

PDV se ne plaća na sudske pristojbe (Zakon br. 71/1992 o sudskim pristojbama i kopijama unosa u kaznenu evidenciju, kako je izmijenjen). No plaća se na troškove postupka mirenja jer je mirenje poslovna aktivnost, a također i na troškove arbitraže po stopi od 20 %, pod uvjetom da je osoba koja naplaćuje pristojbu registrirana kao obveznik PDV-a.

Pravna pomoć

Primjenjivi prag dohotka na području građanskog prava

Taj prag reguliran je odjeljkom 4. stavkom i. Zakona br. 327/2005 o pružanju pravne pomoći osobama u materijalnoj oskudici kojim se izmjenjuje Zakon br. 586/2003 o pravnoj struci i Zakon br. 455/1991 o licenciranim zanimanjima (Trgovački zakon), kako je izmijenjen Zakonom br. 8/2005.

Relevantni dio glasi: „Smatra se da je fizička osoba u materijalnoj oskudici ako prima naknade ili socijalnu pomoć, ^{1e)} ili ako je njezin prihod jednak umnošku iznosa egzistencijalnog minimuma s 1,6 ili manji ²⁾ te ako ta osoba nema sredstava za plaćanje pravnih usluga.“ (311, 30 EUR)

Primjenjivi prag dohotka na području kaznenog pravosuđa za tuženike

Prag dohotka za tuženike koji žele odvjetnika *ex officio* na području kaznenog pravosuđa nije utvrđen. U Zakonu o kaznenom postupku (odjeljci 37. i 38.) utvrđene su okolnosti u kojima je obrana obvezna:

1. Optuženik mora imati branitelja tijekom istražnog postupka ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - o osoba je zadržana u pritvoru, služi zatvorsku kaznu ili je na promatranju u medicinskoj ustanovi

- osoba nema pravnu i poslovnu sposobnost ili ima ograničenu pravnu i poslovnu sposobnost
  - osoba je optužena za osobito ozbiljno kazneno djelo
  - osoba je maloljetna
  - osoba je bjegunac pred zakonom.
2. Odvjetnik je obavezan i ako sud ili tužitelj ili policijski službenik tijekom istražnog postupka procijeni da je to potrebno, prvenstveno radi sumnje u optuženikovu sposobnost odgovarajuće obrane.
  3. Branitelj je obavezan i u postupcima izručenja te postupcima koji obuhvaćanju nametnuto zaštitno liječenje, osim ako je riječ o liječenju ovisnosti o alkoholu.

U odjeljku 38. Zakona o kaznenom postupku stoji sljedeće:

1. Branitelj je obavezan u postupcima izvršenja, u sklopu kojih sud odlučuje na javnom ročištu, ako za osuđenu osobu vrijedi sljedeće:
  - osoba nema pravnu i poslovnu sposobnost ili ima ograničenu pravnu i poslovnu sposobnost
  - osoba je maloljetna i na uvjetnom dopustu te u vrijeme održavanja javnog ročišta nema 18 godina
  - osoba je zadržana u pritvoru
  - postoje sumnje u sposobnost osobe da se pravilno brani.
2. Osuđena osoba mora imati branitelja u postupcima o izvanrednim pravnim lijekovima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - obuhvaćeni su slučajevi prema Odjeljku 37. (1) (a), (b) ili (c)
  - maloljetnik – u vrijeme javnog ročišta o izvanrednom pravnom lijeku – ima manje od 18 godina
  - postoje sumnje u njegovu/njezinu sposobnost odgovarajuće obrane
  - postupak protiv osuđene osobe vodi se posthumno.

Primjenjivi prag dohotka na području kaznenog pravosuđa za žrtve

Prema Odjeljku 558 (1) Zakona o kaznenom postupku sud odlučuje o naknadi troškova oštećenoj strani nakon pravomoćnosti presude.

Drugi uvjeti povezani s dodjelom pravne pomoći žrtvama

Svi su uvjeti utvrđeni Zakonom br. 301/2005 Zakona o kaznenom postupku.

Besplatni sudski postupci

Postoje dvije vrste izuzeća od sudskih pristojbi (odjeljak 4. Zakona br. 71/1992 Slovačkog Nacionalnog vijeća o sudskim pristojbama i kopijama unosa u kaznenu evidenciju, kako je izmijenjen). Izuzeće od plaćanja sudskih pristojbi primjenjuje se na sljedeće:

- određene vrste postupaka (skrb o maloljetnicima, nedostatak aktivnosti ili nezakonito upletanje upravnih tijela, obostrana obveza plaćanja alimentacije između roditelja i djece) ili
- određene vrste osoba (podnositelj zahtjeva u postupku naknade štete uzrokovane nesrećom na radu ili profesionalnom bolešću; u slučajevima u kojima je raskid ugovora proglašen protuzakonitim itd.) Ako sudac presudi u korist podnesenog zahtjeva, tuženik je dužan platiti odgovarajuću sudsku pristojbu ili dio koji sud odredi, osim ako nije izuzet i od plaćanja pristojbe.

Prema odjeljku 138. Zakona o parničnom postupku sud ima diskrecijsko pravo dodijeliti puno ili djelomično izuzeće od sudskih troškova nekoj stranci ako je to opravdano zbog njezine situacije te pod uvjetom da potraživanje nije neosnovano, odnosno da strana ne koristi ili brani pravo, a jasno je da nema šanse za uspjeh. No sud u bilo kojem trenutku tijekom postupka može povući dodijeljeno izuzeće.

Prema Zakonu br. 327/2005 o dodjeli pravne pomoći osobama u materijalnoj oskudici (ili zakona o pravnoj pomoći), pravna pomoć podrazumijeva pružanje pravnih usluga osobi koja na to ima pravo prema ovom Zakonu kada traži svoja prava, uglavnom u obliku:

- pravnog savjeta
- pomoći povezane s izvansudskim postupcima
- sastavljanja podnesaka sudu

- zastupanja u sudskim postupcima
- izvršavanja radnji povezanih s time te
- punog ili djelomičnog plaćanja pridruženih troškova.

Usprkos tomu, ako dotična osoba ispunjava zahtjeve za dodjelu pravne pomoći, ona će vjerojatno biti izuzeta i od plaćanja troškova postupka (uključujući sudske pristojbe). Nema izričite odredbe kojom se definira je li osoba koja ima pravo na pravnu pomoć izuzeta i od plaćanja sudskih pristojbi. No sud bi vrlo vjerojatno odobrio takvo izuzeće.

Kada stranka koja je izgubila spor mora platiti troškove stranke koja je dobila spor?

Građanski postupak: prema odjeljku 142. Zakona o parničnom postupku

Osoba od nadležnog suda može zatražiti puno ili djelomično izuzeće od sudskih troškova. Sud po službenoj dužnosti može dodijeliti (potpuno) uspješnoj strani sve troškove koje je nužno snosila u postupku (uključujući sudske pristojbe). U slučaju djelomičnog uspjeha sud će dio troškova postupka dodijeliti svakoj od stranaka, a može presuditi i da nijedna stranka nema pravo na naknadu troška postupka. No sud djelomično uspješnoj stranci može dodijeliti punu naknadu troškova postupka ako je odluka o iznosu novčane kazne koju ta stranka mora platiti ovisila o stručnom mišljenju ili diskrecijskom pravu suda ili ako je neuspjeh povezan s relativno zanemarivim dijelom postupka.

Kazneni postupak: prema odjeljku 557. Zakona o kaznenom postupku

Ako je žrtvi dodijeljen barem dio troškova postupka, osuđena osoba dužna joj je nadoknaditi troškove koje je nužno snosila u postupku, uključujući troškove zastupanja kada je obrana obavezna.

Čak i ako žrtvi nisu dodijeljeni troškovi kao što je gore navedeno, sud može troškove postupka u cijelosti ili djelomično dodijeliti žrtvi na njeno traženje te uzimajući u obzir okolnosti slučaja.

Naknade za stručnjake

U provedbenom propisu br. 491/2004 Ministarstva pravosuđa o naknadama i nadoknadi troškova i izgubljenog vremena stručnjacima, tumačima i prevoditeljima navedeni su iznosi naknada za stručnjake. Popis stručnjaka kojim upravlja [Ministarstvo pravosuđa Slovačke Republike](#) dostupan je javnosti na *web*-mjestu Ministarstva. Stručnjak se dodaje na popis kada podnositelj zahtjeva ispuni sve preduvjete (prema provedbenom propisu o pristojbama za stručnjake, tumače i prevoditelje).

Naknada za stručnjake mora biti utvrđena ugovorom između stručnjaka i stranke (ugovorna naknada). Ako stranke ne postignu sporazum, naknadu treba utvrditi pomoću relevantnih odredbi o tarifnim naknadama.

Napominje se da se PDV odnosi samo na ugovornu naknadu, pod uvjetom da je prevoditelj/tumač registriran kao obveznik PDV-a.

Tarifne naknade utvrđuju se na temelju:

- broja utrošenih sati
- postotka početne vrijednosti iznosa koji je predmet spora
- paušalnog iznosa na temelju vrijednosti spora te broja pruženih usluga.

Slovačke studije slučaja

Detaljnije informacije o troškovima postupka u Slovačkoj dostupne su u nekim specifičnim studijama slučaja.

Povezani prilozi

[Slovačko izvješće o Studiji o transparentnosti troškova](#) (872 Kb)

■ Posljednji put ažurirano: 27/02/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.